

23 Ιουνίου, 1995

[ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ Κ. ΣΑΒΕΡΙΑΔΗΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ ΚΥΡΙΑΚΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 522/93)

---

*Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Αντικείμενο —
Πράξη αναγομένη στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου — Αίτηση προς
το Κτηματολόγιο όπως αντιμετωπίστριε στη Δημοκρατία v. Τόκα
και η κριθείσα περίπτωση — Προσφυγή απαράδεκτη.*

5

Ο αιτητής στην προσφυγή ζήτησε "δήλωση και/ή απόφαση του Δικαστηρίου ότι η πράξη και/ή απόφαση του Επαρχιακού Κτηματολογίου Λειτουργού Λάρνακος ημερ. 12.5.93, με την οποία απεργίφθη η αίτηση του διαχειριστή Ανδρέα Κ. Σαβεριάδη από τη Λάρνακα για την έκδοση εκσυγχρονισμένου τίτλου για το ακίνητο με αρ. εγγραφής 8836 στο όνομά του, είναι άκυρη και/ή παράνομη και/ή στερημένη οιοσδήποτε νομικής ισχύος".

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

15

Είναι γενική αρχή ότι για να είναι πράξη προσβλητή ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου με βάση το Άρθρο 146 πρέπει η πράξη αυτή να ανάγεται στη σφαίρα του Δημοσίου Δικαίου. Το θέμα αυτό εξετάζεται λεπτομερώς στο σύγγραμμα του Ν. Χαλαλάμπους, "Η Δράση και Έλεγχος της Δημόσιας Διοίκησης", 1995, στις σελίδες 157 - 161. Ο Πικής Π., στην πολύ πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας στην *Κυπριακή Δημοκρατία v. Τόκα*, είχε την ευκαιρία να ασχοληθεί με το θέμα και να αναλύσει τις αρχές με αναφορά στη μέχρι σήμερα Κυ-

20

5 πριακή νομολογία. Στην υπόθεση εκείνη το Δικαστήριο έκρινε πως προσφυγή του αιτητή-εφεσίβλητου εναντίον της άρνησης του Διευθυντή του Κτηματολογίου να του παράσχει λεπτομέρειες για τη διαίρεση κτήματος σε οικοπέδα, ένα από τα οποία αγόρασε και για το οποίο ζητούσε πληροφορίες, δεν ήταν παραδεκτή.

10 Και η παρούσα περίπτωση δεν ανάγεται στη σφαίρα του Δημοσίου Δικαίου αλλά σε εκείνη του Ιδιωτικού Δικαίου και έτσι δεν χωρεί προσφυγή εναντίον της απόφασης που προσβάλλεται.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενη υπόθεση:

15 *Δημοκρατία ν. Τόκα (1995) 3 Α.Α.Δ. 218.*

Προσφυγή.

20 Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Επαρχιακού Κτηματολογικού Λειτουργού Λάρνακας, με την οποία απορρίφθηκε αίτημα του αιτητή για την έκδοση εκσυγχρονισμένου τίτλου για το ακίνητο με αρ. εγγρ. 8836, στο όνομά του.

25 *Πρ. Μιχαήλ για Παπαχαράλαμπους και Αγγελίδη, για τον Αιτητή.*

Σ. Χούρρη, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον Καθ' ου η αίτηση.

Cur. adv. vult.

30 ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ.: Ο αιτητής στην παρούσα προσφυγή ζητά "δήλωση και/ή απόφαση του Δικαστηρίου ότι η πράξη και/ή απόφαση του Επαρχιακού Κτηματολογικού Λειτουργού Λάρνακας ημερ. 12.5.93, με την οποία απερρίφθη η αίτηση του διαχειριστή
35 Ανδρέα Κ. Σαβεριάδη από τη Λάρνακα για την έκδοση εκσυγχρονισμένου τίτλου για το ακίνητο με αρ. εγγραφής 8836 στο όνομά του, είναι άκυρη και/ή παράνομη και/ή στερημένη οιασδήποτε νομικής ισχύος". Η προσβαλλόμενη απόφαση περιέχεται στο Παράρτημα 1 στην Ένσταση.

40 Ο καθ' ου η αίτηση εγείρει προδικαστική ένσταση προβάλλοντας το επιχείρημα ότι η προσβαλλόμενη απόφαση" δεν ανάγεται στην αναθεωρητική δικαιοδοσία του Ανώτατου Δικαστηρίου και δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής δυνάμει του

άρθρου 146 του Συντάγματος, καθότι δεν εμπίπτει στη σφαίρα του Δημοσίου Δικαίου, αλλά του Ιδιωτικού". Εν όψει των πιο πάνω θα προχωρήσω κατά πρώτο να εξετάσω την προδικαστική αυτή ένσταση.

5

Είναι γενική αρχή ότι για να είναι πράξη προσβλητή ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου με βάση το άρθρο 146 πρέπει η πράξη αυτή να ανάγεται στη σφαίρα του Δημοσίου Δικαίου. Το θέμα αυτό εξετάζεται λεπτομερώς στο σύγγραμμα του Ν. Χαραλάμπους "Η Δράση και ο Έλεγχος της Δημόσιας Διοίκησης", 1995, στις σελίδες 157-161. Ο Πικής Π., στην πολύ πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας στην *Κυπριακή Δημοκρατία ν. Τόκα* (1995) 3 Α.Α.Δ. 218, είχε την ευκαιρία να ασχοληθεί με το θέμα και να αναλύσει τις αρχές με αναφορά στη μέχρι σήμερα Κυπριακή νομολογία. Στην υπόθεση εκείνη το Δικαστήριο έκρινε πως προσφυγή του αιτητή-εφεσίβλητου εναντίον της άρνησης του Διευθυντή του Κτηματολογίου να του παράσχει λεπτομέρειες για τη διαίρεση κτήματος σε οικόπεδα, ένα από τα οποία αγόρασε και για το οποίο ζητούσε πληροφορίες, δεν ήταν παραδεκτή. Παραθέτω πιο κάτω εκτενές απόσπασμα από την απόφαση, στο οποίο εκτίθενται οι αρχές:

10

15

20

"Η δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, βάσει του Άρθρου 146.1 του Συντάγματος, περιορίζεται στην αναθεώρηση πράξεων, αποφάσεων ή παραλείψεων δημόσιας αρχής ή οργάνου, η οποία ασκεί εκτελεστική ή διοικητική λειτουργία στον τομέα του δημοσίου δικαίου. Ο τομέας του δημοσίου δικαίου οριοθετείται, όπως διευκρινίζει η νομολογία, από το ενδιαφέρον του δημοσίου στην προαγωγή των σκοπών που αποβλέπει ο νομοθέτης να προάγει, με τη χορήγηση της εξουσίας, από την άσκηση της οποίας απορρέει η απόφαση η οποία προσβάλλεται.

25

30

Η διαχωριστική γραμμή μεταξύ των δύο τομέων του δικαίου, του δημοσίου και του ιδιωτικού, είναι λεπτή και δεν είναι πάντοτε εύκολο να συρθεί. Η εγγενής φύση της πράξης, σε συνδυασμό με το συμφέρον του κοινού στο συγκεκριμένο τομέα λειτουργίας δημόσιας αρχής ή οργάνου, αποτελεί το βασικό κριτήριο για την οριοθέτηση των αντίστοιχων τομέων του δικαίου. Εάν η πράξη σκοπεύει, κατά κύριο λόγο (primarily), στην προαγωγή δημοσίου σκοπού, αυτή ανάγεται στο πεδίο του δημοσίου δικαίου και, στην αντίθετη περίπτωση, σε εκείνο του ιδιωτικού δικαίου - (βλ. *Antonίου and Others v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 623, *Machlouzarides v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 2342, 2346).

35

40

5 Στη *Savvas Yianni Valana and The Republic (Director of Lands and Surveys)* 3 R.S.C.C. 91, αποφασίστηκε ότι αποφάσεις που άπτονται των αστικών δικαιωμάτων σε ακίνητη ιδιοκτησία συνιστούν, κατά κανόνα, θέματα που ανάγονται στον τομέα του ιδιωτικού δικαίου, ενώ στην *Achilleas Hadjikyriacou and Theologia Hadjiapostolou and Others* 3 R.S.C.C. 89, κρίθηκε ότι η επίλυση συνοριακών διαφορών συνιστά ρύθμιση των αστικών δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων, στη λήψη και περιεχόμενο των οποίων το ενδιαφέρον του κοινού είναι περιορισμένο. Από το ίδιο πνεύμα διαπνέεται και η απόφαση του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου στην *Theocharis Charalambides and The Republic (District Lands Officer & Another)*, 4 R.S.C.C. 24, όπου διαπιστώθηκε ότι δεν παρέχεται η δυνατότητα αναθεώρησης απόφασης του Διεθνή του Κτηματολογίου να αναβάλει την ορισθείσα ημερομηνία για την αναγκαστική πώληση ακίνητης ιδιοκτησίας.

20 Το ακόλουθο απόσπασμα από τη *Hellenic Bank v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 481, χαρακτηρίζει την προσέγγιση του δικαστηρίου στην ταξινόμηση αποφάσεων του Κτηματολογίου για σκοπούς αναθεώρησης κάτω από το Άρθρο 146.1 του Συντάγματος:-

25 "Decisions of the Administration, definitive of property rights of citizens under civil law, have been held, without exception, to operate in the domain of private law and as such cannot be made the subject of review under Article 146."

30 ("Αποφάσεις της Διοίκησης, προσδιοριστικές των περιουσιακών δικαιωμάτων των πολιτών κάτω από το αστικό δίκαιο, κρίθηκαν, χωρίς εξαίρεση, ότι επενεργούν στον τομέα του ιδιωτικού δικαίου και ως εκ τούτου δεν μπορεί να αποτελέσουν το αντικείμενο αναθεώρησης κάτω από το Άρθρο 146.")

35 (Βλ., επίσης, την απόφαση της Ολομέλειας στη *Σολομώντος ν. Παπανεοκλή* (1992) 1 Α.Α.Δ. 906.)"

40 Είναι έτσι καθαρό ότι και η παρούσα περίπτωση δεν ανάγεται στη σφαίρα του Δημόσιου Δικαίου αλλά σε εκείνη του Ιδιωτικού Δικαίου και έτσι δεν χωρεί προσφυγή εναντίον της απόφασης που προσβάλλεται. Το επιχείρημα του ευπαίδευτου συνήγορου των αιτητών, που εκφράζεται στην απαντητική του αίτηση ότι "στην παρούσα υπόθεση δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση το αστικό δικαίωμα του αιτητή επί ακινήτου ιδιοκτησίας όπως

προσπαθεί να το παρουσιάσει ο ευπαιδευτος συνήγορος των καθ' ων, αλλά απλούστατα η διοίκηση έχει αρνηθεί αδικαιολόγητα να εκδώσει εκσυγχρονισμένο τίτλο για το ακίνητο με αρ. εγγραφής 8836" απορρίπτεται ως αβάσιμο. Ούτε στην προαναφερθείσα αναθεωρητική έφεση η απόφαση του Κτηματολογίου 5
αφορούσε ουσιαστικά δικαιώματα περιουσίας του αιτητή, αλλά την παροχή λεπτομερειών και πληροφοριών και, περαιτέρω, το αίτημα στην παρούσα προσφυγή, παρόλον ότι ήταν για έκδοση εκσυγχρονισμένου τίτλου, εντούτοις αφορούσε άμεσα δικαιώματα ιδιοκτησίας, τόσο του αιτητή όσο και άλλων προσώπων. 10

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω η προσφυγή απορρίπτεται. Δεν εκδίδεται διάταγμα για έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.